

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

της 27ης Ιουνίου 2007*

Στην υπόθεση T-182/06,

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από την H. Sevenster και τον M. de Grave,

προσφεύγον,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τις M. Πατακιά και A. Alcover San Pedro και τον H. van Vliet,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 2006/372/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με το σχέδιο εθνικών διατάξεων που κοινοποιήθηκαν από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών βάσει του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ, για τον καθορισμό ορίων στις εκπομπές σωματιδίων από οχήματα με κινητήρες ντίζελ (ΕΕ L 142, σ. 16),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, I. Wiszniewska-Białecka και E. Moavero Milanesi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Μαρτίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

¹ Το άρθρο 95 ΕΚ ορίζει στις παραγράφους του 4 έως 6 τα εξής:

«4. Όταν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 30 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.

5. Επίσης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά την εκ μέρους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής θέσπιση μέτρου εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εθνικών διατάξεων επί τη βάση νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους οι οποίοι συντρέχουν μόνον στην περίπτωση του και οι οποίοι έχουν ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις και τους λόγους που υπαγορεύουν τη θέσπισή τους.

6. Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Εάν η Επιτροπή δεν αποφασίσει εντός αυτής της περιόδου, οι εθνικές διατάξεις, περί των οποίων οι παράγραφοι 4 και 5, λογίζονται ότι έχουν εγκριθεί.

Εάν η πολυπλοκότητα του αντικειμένου το δικαιολογεί, και δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου, η Επιτροπή μπορεί να κοινοποιήσει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ότι η περίοδος η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο μπορεί να παραταθεί μέχρι ένα εξάμηνο.»

- ² Η οδηγία 96/62/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1996, για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος (ΕΕ L 296, σ. 55), ορίζει, στο άρθρο της 7, παράγραφος 3, ότι τα κράτη μέλη εκπονούν σχέδια δράσης αναφέροντας τα βραχυπρόθεσμα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση κινδύνου υπέρβασης των οριακών τιμών και/ή των ορίων συναγερμού για τα επίπεδα ρύπων του αέρα του περιβάλλοντος, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος υπέρβασης και να περιορισθεί η διάρκειά του. Τα σχέδια αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν ενδεχομένως μέτρα ελέγχου και, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, μέτρα αναστολής των δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην υπέρβαση των οριακών τιμών, περιλαμβανομένης της κυκλοφορίας αυτοκινήτων.

- 3 Δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 96/62, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή την εμφάνιση επιπέδων ρυπάνσεως που υπερβαίνουν τις οριακές τιμές, προσαυξημένες κατά το περιθώριο ανοχής, κατά τους εννέα μήνες που έπονται του τέλους κάθε έτους.
- 4 Η οδηγία 98/69/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τις εκπομπές των οχημάτων με κινητήρα και με την τροποποίηση της οδηγίας 70/220/ΕΟΚ (ΕΕ L 350, σ. 1), άρχισε να ισχύει στις 28 Δεκεμβρίου 1998, ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
- 5 Το κείμενο αυτό καθορίζει μια οριακή τιμή συγκεντρώσεως μάζας σωματιδίων (PM) στα 25 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόμετρο για οχήματα με κινητήρα ντίζελ υπαγόμενα, αφενός, στην κατηγορία Μ (επιβατηγά οχήματα), που καθορίζονται στο παράρτημα II, τμήμα Α, της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1970, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν στην έγκριση των οχημάτων με κινητήρα και των ρυμουλκουμένων τους (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/01, σ. 46) —εξαιρουμένων των οχημάτων μεγίστης μάζας άνω των 2 500 kg— και, αφετέρου, στην κατηγορία N₁, κλάση I (επαγγελματικά οχήματα μεγίστου αποδεκτού βάρους 1 305 kg).
- 6 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 98/69:

«[...] τα κράτη μέλη δεν μπορούν για λόγους σχετικούς με την ατμοσφαιρική ρύπανση από εκπομπές οχημάτων με κινητήρα:

— να αρνούνται τη χορήγηση έγκρισης τύπου ΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ, ή

- να αρνούνται τη χορήγηση εθνικής έγκρισης τύπου ή
- να απαγορεύουν τη χορήγηση αριθμού κυκλοφορίας, την πώληση ή θέση σε κυκλοφορία οχημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ,

εάν τα οχήματα πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας 70/220/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την παρούσα οδηγία».

7 Η οδηγία 1999/30/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 1999, σχετικά με τις οριακές τιμές διοξειδίου του θείου, διοξειδίου του αζώτου και οξειδίων του αζώτου, σωματιδίων και μολύβδου, στον αέρα του περιβάλλοντος (ΕΕ L 163, σ. 41), σε συνδυασμό με την οδηγία 96/62, καθορίζει τις οριακές τιμές που εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στις συγκεντρώσεις σωματιδίων «ΑΣ₁₀» στον αέρα του περιβάλλοντος και είναι δεσμευτικές εκ του νόμου από την 1η Ιανουαρίου 2005.

8 Για την εφαρμογή της οδηγίας 1999/30, τα σωματίδια ΑΣ₁₀ ορίζονται ως εξής:

«11) «ΑΣ₁₀»: τα σωματίδια που διέρχονται διά στομίου κατά μέγεθος διαλογής το οποίο συγκρατεί το 50 % των σωματιδίων αεροδυναμικής διαμέτρου 10 μm.»

9 Στο άρθρο της 5, η οδηγία 1999/30 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι συγκεντρώσεις των σωματιδίων αυτών στον αέρα του περιβάλλοντος δεν υπερβαίνουν τις οριακές τιμές που αναφέρονται στο σημείο 1 του παραρτήματός της ΙΙΙ.

- 10 Επιπλέον, παρ' όλων ότι δεν πρόκειται για ισχύουσες σήμερα διατάξεις, μπορεί να διευκρινιστεί ότι, στις 21 Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή δέχθηκε πρόταση κανονισμού, καλούμενη «Ευρώ 5», με την οποία μειώνεται στα 5 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόμετρο η κοινοτική οριακή τιμή εκπομπών σωματιδίων προκαλουμένων από τα ντιζελοκίνητα οχήματα υπαγόμενα, αφενός, στην κατηγορία Μ (επιβατηγά οχήματα) και, αφετέρου, στην κατηγορία Ν₁, κλάση Ι (επαγγελματικά οχήματα μεγίστου αποδεκτού βάρους 1 305 kg).
- 11 Αν η πρόταση υιοθετηθεί υπό την παρούσα της μορφή, η εν λόγω νέα κοινοτική οριακή τιμή θα αρχίσει να ισχύει στο τέλος του Σεπτεμβρίου 2009 για τους νέους τύπους οχημάτων των δύο αυτών κατηγοριών και στο τέλος του Ιανουαρίου 2011 για όλα τα οικεία νέα οχήματα.

Ιστορικό της διαφοράς

- 12 Με έγγραφο της 2ας Νοεμβρίου 2005, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ανακοίνωσε στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ, την πρόθεσή του να εκδώσει διάταγμα με σκοπό να επιβάλει, από 1ης Ιανουαρίου 2007, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της οδηγίας 98/69, οριακή τιμή εκπομπών σωματιδίων 5 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόμετρο για τα νέα οχήματα με κινητήρα ντίζελ της κατηγορίας Μ₁ και της κατηγορίας Ν₁, κλάση Ι.
- 13 Προς στήριξη του αιτήματός του για παρέκκλιση, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών διευκρίνισε ότι σε πολλά τμήματα του εδάφους του είχαν πραγματοποιηθεί υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων που καθορίστηκαν με την οδηγία 1999/30. Επομένως, το κοινοποιούν κράτος μέλος θεωρούσε ότι δεν ήταν σε θέση να τηρήσει τις κοινοτικές υποχρεώσεις του εντός των ταχθεισών προθεσμιών, ενώ η οδηγία 1999/30 του επέβαλε να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη μείωση των συγκεντρώσεων σωματιδίων.

- 14 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών τόνισε ότι τα σωματίδια του προκαλούν μείζονα ανησυχία, λόγω της υψηλής δημογραφικής πυκνότητας της χώρας και της μεγαλύτερης συγκεντρώσεως των υποδομών απ' ό,τι σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερο ποσοστό εκπομπών σωματιδίων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Οι κάτοικοι είναι πολύ εκτεθειμένοι στη ρύπανση λόγω της άμεσης γειτνιάσεως της κυκλοφορίας αυτοκινήτων με κατοικημένες περιοχές και άλλων μορφών εντατικής χρήσεως των εδαφών. Η άποψη αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τις Κάτω Χώρες, ενόψει της πυκνότητας της κυκλοφορίας που παρατηρείται σε πολυάριθμες περιοχές της χώρας. Ο εντοπισμός της παραγωγής σημαντικού μέρους των εκπομπών σωματιδίων οδικής προέλευσης στις αστικοποιημένες περιοχές και σε εξέχοντα βαθμό στις κατοικημένες περιοχές είχε, εξάλλου, ως αποτέλεσμα να εκτίθεται μεγάλο μέρος των κατοίκων στα ιδιαίτερα βλαπτικά σωματίδια αιθάλης που περιέχουν τα καυσαέρια των οχημάτων με κινητήρα ντίζελ.
- 15 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ισχυρίστηκε ακόμη ότι υφίσταται σημαντική ρύπανση προερχόμενη από το εξωτερικό, δεδομένου ότι τα δύο τρίτα του 45 % των συγκεντρώσεων ανθρωπογενών σωματιδίων στη χώρα προέρχονται από το εξωτερικό. Συνεπώς, μόνον το 15 % του εθνικού μέσου όρου των συγκεντρώσεων σωματιδίων μπορεί να δώσει αφορμή για την εφαρμογή των εθνικών κανόνων περί προστασίας του περιβάλλοντος.
- 16 Τέλος, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ισχυρίστηκε ότι δίνει μεγαλύτερη σημασία στη μείωση των εκπομπών σωματιδίων προκαλουμένων από τα επιβατηγά αυτοκίνητα και τα εμπορικά οχήματα. Πράγματι, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ευνοεί τη μείωση των εκπομπών των εν λόγω οχημάτων, τα οποία κατ' αυτό ευθύνονται για το 70 % των εκπομπών οδικής προέλευσης. Το κοινοποιούν κράτος μέλος διευκρίνισε ότι ο αριθμός των εξοπλισμένων με κινητήρα ντίζελ αυτοκινήτων σημείωσε στο έδαφός του μια αύξηση η οποία δεν ήταν προβλέψιμη κατά την εποχή της κατάρτισεως της οδηγίας 98/69.
- 17 Το κοινοποιηθέν παρεκκλίνον μέτρο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος ενός κανονιστικού μηχανισμού βασισμένου στην οδική κυκλοφορία και την προώθηση λιγότερο

ρυπαινόντων οχημάτων και καυσίμων. Θα εφαρμοζόταν στα χρησιμοποιούμενα για πρώτη φορά μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2006 επιβατηγά αυτοκίνητα και εμπορικά οχήματα με κινητήρα ντίζελ.

- 18 Το σχέδιο διατάγματος θα είχε ως συγκεκριμένη συνέπεια την τοποθέτηση φίλτρου μειώνοντος την ποσότητα σωματιδίων εμφανιζομένων στην αιθάλη του ντίζελ, αλλά δεν θα εφαρμοζόταν στα ταξινομημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως αυτοκίνητα.
- 19 Ο αυστηρότερος κανόνας εκπομπών που περιείχε το σχέδιο διατάγματος δεν άλλαζε σε τίποτε τις διαδικασίες εγκρίσεως των προβλεπομένων τύπων οχημάτων ούτε τους όρους ταξινομήσεως των οχημάτων που έχουν λάβει την έγκριση ΕΚ στα άλλα κράτη μέλη.
- 20 Αντιθέτως, η αστυνομία και οι επιφορτισμένες με τον περιοδικό έλεγχο των οικείων οχημάτων αρχές θα μπορούσαν να ελέγχουν, μετά την έναρξη ισχύος του διατάγματος, αν το επιβατηγό αυτοκίνητο ή το ελαφρύ εμπορικό όχημα ήταν σε θέση να τηρούν τη νέα οριακή τιμή των 5 mg/km.
- 21 Με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 2005, η Επιτροπή γνωστοποίησε τη λήψη της κοινοποιήσεως της Ολλανδικής Κυβερνήσεως και την ενημέρωσε ότι η προθεσμία έξι μηνών που της έτασσε το άρθρο 95, παράγραφος 6, ΕΚ για να αποφανθεί επί των αιτημάτων παρεκκλίσεως είχε αρχίσει στις 5 Νοεμβρίου 2005, την επομένη της παραλαβής της κοινοποιήσεως.

- 22 Η έκθεση εκτιμήσεως της ποιότητας του αέρα στις Κάτω Χώρες για το έτος 2004, καταρτισθείσα κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 96/62, ανακοινώθηκε στην Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 2006 και πρωτοκολλήθηκε από αυτήν στις 10 Φεβρουαρίου 2006.
- 23 Με έγγραφο της 10ης Μαρτίου 2006, οι ολλανδικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για την ύπαρξη εκθέσεως που καταρτίστηκε τον Μάρτιο 2006 από τον Milieu- en Natuurplanbureau (Ολλανδικό Οργανισμό Περιβαλλοντικής Αξιολογήσεως, MNP) με τίτλο «Nieuwe inzichten in de omvang van de fijnstofproblematiek» (νέες ενδείξεις για το μέγεθος του προβλήματος των σωματιδίων).
- 24 Για να εκτιμήσει το βάσιμο των προβληθέντων από τις ολλανδικές αρχές επιχειρημάτων, η Επιτροπή ζήτησε την επιστημονική και τεχνική γνωμοδότηση μιας κοινοπραξίας συμβουλευτικών εταιριών συντονιζόμενης από την Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuur-wetenschappelijk onderzoek (Ολλανδική Οργάνωση για την Εφαρμοσμένη Επιστημονική Έρευνα, TNO).
- 25 Η οργάνωση αυτή υπέβαλε την έκθεσή της στην Επιτροπή στις 27 Μαρτίου 2006.
- 26 Με την απόφαση 2006/372/ΕΚ της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με το σχέδιο εθνικών διατάξεων που κοινοποιήθηκαν από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών βάσει του άρθρου 95, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚ για τον καθορισμό ορίων στις εκπομπές σωματιδίων από οχήματα με κινητήρες ντίζελ (ΕΕ L 142, σ. 16, στο εξής: απόφαση), η Επιτροπή απέρριψε το κοινοποιηθέν σχέδιο διατάγματος με την αιτιολογία ότι «το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν απέδειξε την ύπαρξη ενός ιδιαίτερου προβλήματος όσον αφορά την οδηγία 98/69» και ότι «το κοινοποιηθέν μέτρο δεν [ήταν] ανάλογο με τους επιδιωκόμενους στόχους».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 27 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 12 Ιουλίου 2006, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως. Βάσει του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, υπέβαλε αυθημερόν αίτηση εκδικάσεως της προσφυγής του με ταχεία διαδικασία.
- 28 Η Επιτροπή κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως εκδικάσεως με ταχεία διαδικασία στις 8 Αυγούστου 2006 και το υπόμνημά της αντικρούσεως στις 6 Οκτωβρίου 2006.
- 29 Με απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2006, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) δέχθηκε την αίτηση εκδικάσεως με ταχεία διαδικασία.
- 30 Κατά τη συνεδρίαση της 29ης Μαρτίου 2007, οι διάδικοι ανέπτυξαν τα επιχειρήματά τους και τις απαντήσεις τους στις προφορικές ερωτήσεις.
- 31 Η Ολλανδική Κυβέρνηση ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

32 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

33 Η Ολλανδική Κυβέρνηση αναφέρει ότι η απόφαση είναι αντίθετη προς τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις του άρθρου 95 ΕΚ και την υποχρέωση αιτιολογήσεως του άρθρου 253 ΕΚ, πρώτον, καθόσον δεν παραδέχεται την ύπαρξη ιδιαιτέρου προβλήματος για τις Κάτω Χώρες, εμφανισθέν μετά την έκδοση της οδηγίας 98/69, αυτό δε χωρίς να εξετάσει τα συναφή στοιχεία που διαβίβασε το οικείο κράτος μέλος, δεύτερον, καθόσον θεωρεί το κοινοποιηθέν σχέδιο διατάγματος ως δυσανάλογο προς τους επιδιωκόμενους από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στόχους και, τρίτον, καθόσον λαμβάνει υπόψη το διεθνές νομικό πλαίσιο κατά την εξέτασή της του κοινοποιηθέντος σχεδίου.

34 Ως προς την ύπαρξη ιδιαιτέρου προβλήματος των Κάτω Χωρών, η Ολλανδική Κυβέρνηση αμφισβητεί την απόφαση διττώς. Αφενός, η Επιτροπή εσφαλμένως αρνήθηκε την ύπαρξη ιδιαιτέρου προβλήματος των Κάτω Χωρών όσον αφορά την ποιότητα του αέρα. Αφετέρου, η Επιτροπή, χωρίς να δώσει συναφώς εξηγήσεις, δεν έλαβε υπόψη τα έγγραφα τα οποία της κοινοποιήθηκαν κανονικώς από τις ολλανδικές αρχές κατά την εκτίμηση της ιδιαιτερότητας του προβλήματος, παραβιάζοντας με τον τρόπο αυτό τόσο το καθήκον της επιμέλειας όσο και την υποχρέωση αιτιολογήσεως των αποφάσεων.

- 35 Πρέπει να εξεταστεί πρώτα το δεύτερο μέρος της επιχειρηματολογίας του δικογράφου σχετικά με την ιδιαιτερότητα του προβλήματος με το οποίο βρίσκεται αντιμέτωπο, κατά τη γνώμη του, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Επί της παραλείψεως επιδείξεως επιμελείας και της παραβιάσεως της υποχρέωσης αιτιολογήσεως, λόγω των οποίων λογίζεται λανθασμένη η εκτίμηση της ιδιαιτερότητας του προβλήματος της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 36 Η Ολλανδική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η Επιτροπή παρέβη το καθήκον της επιμελείας παραλείποντας να εξετάσει, χωρίς να αναφέρει συναφώς την αιτία, τα λυσιτελή στοιχεία που της είχε απευθύνει εμπροθέσμως πριν από την έκδοση της αποφάσεως.
- 37 Αντίθετα προς τον ισχυρισμό της στη σκέψη 41 της αποφάσεως, η Επιτροπή διέθετε λυσιτελή στοιχεία σχετικά με τις Κάτω Χώρες για το έτος 2004.
- 38 Αν η Επιτροπή είχε τηρήσει την υποχρέωσή της για επιμέλεια και είχε λάβει υπόψη τις πρόσφατες αυτές πληροφορίες, θα μπορούσε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, μετά την έκδοση της οδηγίας 98/69, στις Κάτω Χώρες εμφανίστηκε ιδιαίτερο πρόβλημα.
- 39 Η Επιτροπή δέχεται ότι, αντίθετα προς τον ισχυρισμό της στη σκέψη 41 της αποφάσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών πράγματι προέβη στην επίσημη κατάθεση της εκθέσεώς του αξιολογήσεως για το 2004 πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Πάντως, από το γεγονός αυτό ουδόλως συνάγεται η έλλειψη επιμελείας κατά την εξέταση του φακέλου.

- 40 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών προσκόμισε την έκθεση αυτή τέσσερις μήνες και πλέον μετά τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπει για την κατάθεσή της το άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 96/62. Η κοινοποίηση του εθνικού μέτρου με ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 2005 δεν παραπέμπει, επομένως, στα στοιχεία αυτά.
- 41 Η Επιτροπή ζήτησε από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών να της ανακοινώσει τις πληροφορίες αυτές το νωρίτερο δυνατόν και τις διαβίβασε, αφού τις παρέλαβε, στην ΤΝΟ, ζητώντας της να τις λάβει υπόψη στην έκθεσή της επί της αιτήσεως παρεκκλίσεως που υπέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών.
- 42 Η έκθεση αξιολογήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για το έτος 2004 ελήφθη υπόψη στη μελέτη της ΤΝΟ και στις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 43 Η ΤΝΟ αναφέρει στη σελίδα 29 της εκθέσεώς της, στην οποία η Επιτροπή αναμφισβητήτως βασίστηκε για να εκδώσει την απόφαση και της οποίας οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα δεν αμφισβητήθηκαν από την Ολλανδική Κυβέρνηση, ότι «[δ]εν είναι ακόμη δυνατόν να γίνει σύγκριση για το έτος 2004 [...], διότι η εξέταση των στοιχείων του 2004 καθυστέρησε λόγω του ότι πολλά κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, ανακοίνωσαν τις πληροφορίες τους με καθυστέρηση».
- 44 Εντούτοις, από τις αναφορές της αποφάσεως στο ζήτημα της ιδιαιτερότητας της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες προκύπτει ότι τα τελευταία στοιχεία που προσκόμισαν οι ολλανδικές αρχές ενσωματώθηκαν στην έκθεση της ΤΝΟ. Ειδικότερα, αυτή διευκρινίζει στην προπαρατεθείσα σελίδα 29 του κειμένου αυτού ότι:

«Από τα προκαταρκτικά στοιχεία που ανακοίνωσε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ως προς τις υπερβάσεις κατά το 2004 προκύπτει διαφορετική εικόνα από εκείνη του 2003. Σε όλες τις περιοχές διαπιστώνεται υπέρβαση όσον αφορά το AS_{10} τουλάχιστον μιας από τις αυξηθείσες κατά το περιθώριο ανοχής οριακές τιμές.»

45 Επιπλέον, η TNO στη σελίδα 29 της εκθέσεώς της και η Επιτροπή στη σκέψη 41 της αποφάσεως επαναλαμβάνουν ορισμένες διαπιστώσεις της προπαρατεθείσας εκθέσεως του Μαρτίου 2006 του MNP.

46 Τέλος, όπως προκύπτει από τη σκέψη 42 της αποφάσεως, ενόψει των νέων στοιχείων που διαβίβασε η Ολλανδική Κυβέρνηση και που περιλαμβάνονται στην έκθεση του MNP, η Επιτροπή επίσης αρνήθηκε να θεωρήσει αποδεδειγμένη την ύπαρξη ιδιαίτερου προβλήματος τηρήσεως εκ μέρους του Βασιλείου των Κάτω Χωρών των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων που καθορίζει η οδηγία 1999/30.

47 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να εξετάσει τα πρόσφατα στοιχεία που της είχε απευθύνει η Ολλανδική Κυβέρνηση πριν από την έκδοση της αποφάσεως.

48 Εξ αυτού έπεται κατ' ανάγκην ότι είναι ακόμη λιγότερο δυνατό να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να αναφέρει τους λόγους της προβαλλομένης αυτής παραλείψεως.

49 Τα επιχειρήματα που αντλούνται από την εκ μέρους της Επιτροπής παραβίαση του καθήκοντός της επιμελείας και της υποχρεώσεώς της αιτιολογήσεως δεν μπορούν, επομένως, να ληφθούν υπόψη.

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να δεχθεί την ιδιαιτερότητα του προβλήματος της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες

Προκαταρκτικές σκέψεις

- 50 Εναπόκειται στο κράτος μέλος, το οποίο επικαλείται το άρθρο 95, παράγραφος 5, ΕΚ, να αποδείξει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Οκτωβρίου 2005, T-366/03, Land Oberösterreich και Αυστρία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4005, σκέψη 63· βλ., επίσης, κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 95, παράγραφος 4, ΕΚ, απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 2003, C-3/00, Δανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-2643, σκέψη 84).
- 51 Στην αίτησή του περί παρεκκλίσεως, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αιτιολόγησε το κοινοποιηθέν εθνικό μέτρο υπογραμμίζοντας ότι η ποιότητα του αέρα του περιβάλλοντος δεν ήταν σύμφωνη προς τους καθοριζόμενους από την οδηγία 1999/30 κανόνες σε πολλές περιοχές του εδάφους του και ότι, ειδικότερα, υπήρχαν υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων, που καθορίζει το εν λόγω κείμενο, σε πολλές περιοχές του εδάφους του, ενώ τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θεσπίζουν οποιοδήποτε μέτρο δύναται να μειώσει τη συγκέντρωση των εν λόγω σωματιδίων.
- 52 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ισχυρίζεται επίσης ότι λογικώς δεν μπορούσε να αναμείνει την έναρξη ισχύος της προτάσεως κανονισμού Ευρώ 5 με την οποία μειώνεται στα 5 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόμετρο η ισχύουσα οριακή τιμή των 25 χιλιοστογράμμων ανά χιλιόμετρο που καθόρισε η οδηγία 98/69 για τις εκπομπές σωματιδίων από τα οικεία ντιζελοκίνητα οχήματα και ότι επιθυμούσε επομένως να επιβάλει προκαταβολικά, σε εθνικό επίπεδο, την εισαγωγή της οριακής τιμής των 5 χιλιοστογράμμων ανά χιλιόμετρο για τα οχήματα αυτά.

- 53 Επομένως, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών απόκειται, προκειμένου να αποδείξει το βάσιμο της προσφυγής του, να αποδείξει ότι η Επιτροπή, με την απόφαση, θεώρησε εσφαλμένως ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι παρατηρηθείσες στο ολλανδικό έδαφος υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων, που καθόρισε η οδηγία 1999/30, εμφάνιζαν μια οξύτητα που τις διέκρινε αισθητά από αυτές που παρατηρήθηκαν εντός άλλων κρατών μελών.
- 54 Προς τον σκοπό αυτόν, η Ολλανδική Κυβέρνηση προσάπτει στην Επιτροπή, πρώτον, ότι εφάρμοσε εσφαλμένως το κριτήριο της ιδιαιτερότητας του προβλήματος της προστασίας του περιβάλλοντος που δέχεται το άρθρο 95, παράγραφος 5, ΕΚ, δεύτερον, ότι δεν έλαβε υπόψη τα εμπόδια της θεσπίσεως εθνικών μέτρων για τη μείωση των εκπομπών σωματιδίων που δημιουργούνται από την πλωτή ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές, τρίτον, ότι αγνόησε το γεγονός ότι δεν είναι δυνατό να ενεργήσει κανείς ενάντια στη διασυννοριακή μόλυνση και, τέλος, τέταρτον, ότι δεν αναγνώρισε τον ιδιαίτερα σοβαρό χαρακτήρα των υπερβάσεων των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων που παρατηρήθηκαν στον αέρα του περιβάλλοντος των Κάτω Χωρών.

Επί της εφαρμογής του κριτηρίου της ιδιαιτερότητας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 55 Η Ολλανδική Κυβέρνηση προσάπτει κατ' αρχάς στην Επιτροπή ότι εξάρτησε την έγκριση της αιτηθείσας παρεκκλίσεως από την προϋπόθεση ότι το πρόβλημα της ποιότητας του αέρα που επικαλείται προς στήριξη της αιτήσεώς της θίγει αποκλειστικώς τις Κάτω Χώρες.

- 56 Η άποψη της Επιτροπής ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η ύπαρξη ιδιαίτερου προβλήματος ενός κράτους μέλους υπό την έννοια του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ οσάκις το ίδιο πρόβλημα τίθεται εντός άλλου κράτους μέλους, εν προκειμένω, του Βελγίου δεν μπορεί να βασιστεί ούτε στο γράμμα της διατάξεως αυτής ούτε στην προηγούμενη πρακτική της Επιτροπής. Εξάλλου, δύσκολα νοείται η εφαρμογή του εν λόγω κριτηρίου αποκλειστικότητας σε ένα πρόβλημα περιβάλλοντος που συνδέεται με τη μόλυνση του διασυννοριακού αέρα.
- 57 Η Επιτροπή θεωρεί, αντιθέτως, ότι ουδόλως απαίτησε από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών να καταδείξει ότι το προβαλλόμενο πρόβλημα της ποιότητας του αέρα θίγει αποκλειστικώς το έδαφός του. Αυτή συνέκρινε την κατάστασή του με εκείνην όλων των άλλων κρατών μελών βάσει κοινοποιηθεισών εθνικών εκθέσεων εκτιμήσεως και κατέληξε ότι οι Κάτω Χώρες δεν είχαν αντιμετωπίσει ιδιαίτερο πρόβλημα υπερβάσεως των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων που καθορίζει η οδηγία 1999/30 και των καλυπτομένων από την οδηγία 98/69 εκπομπών σωματιδίων από οχήματα με κινητήρα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 58 Με τις παραγράφους του 4 έως 7, το άρθρο 95 ΕΚ απονέμει στα κράτη μέλη και την Επιτροπή την εξουσία παρεκκλίσεως από την εφαρμογή των μέτρων εναρμονίσεως που θεσπίστηκαν για την εγκαθίδρυση ή τη λειτουργία της κοινής αγοράς, εφόσον αυτή η παρέκκλιση καθίσταται αναγκαία για την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας.
- 59 Για να εισαγάγει εθνικές διατάξεις με αυτόν τον σκοπό στους τομείς στους οποίους έχει ήδη θεσπιστεί μέτρο εναρμονίσεως, ένα κράτος μέλος οφείλει, δυνάμει του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ, να μπορεί να καταδείξει ότι οι εθνικές διατάξεις βασίζονται σε νέα επιστημονικά στοιχεία και ανταποκρίνονται σε πρόβλημα που συντρέπει μόνο στην περίπτωση του και το οποίο εμφανίστηκε μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμονίσεως.

- 60 Η διάταξη αυτή, έχουσα τον χαρακτήρα ρήτρας διασφάλισης, συνιστά μηχανισμό της οργανώσεως της κοινής αγοράς εισαχθέντα με σκοπό τη διατήρηση των όρων διαβιώσεως και εργασίας των προσώπων εντός της Κοινότητας, σκοπό της Συνθήκης τόσο θεμελιώδη όσο και αυτός της εναρμονίσεως των νομοθεσιών.
- 61 Εφαρμόζεται ειδικότερα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εμφανίζεται σε ολόκληρο το έδαφος ή σε μέρος του εδάφους κράτους μέλους ένα νέο φαινόμενο, το οποίο επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον και τον χώρο εργασίας, το οποίο δεν ήταν δυνατό να ληφθεί υπόψη κατά την επεξεργασία των εναρμονισμένων κανόνων και το οποίο πρέπει να διορθωθεί αμέσως σε εθνικό επίπεδο, χωρίς να αναμένεται τροποποίηση της κοινοτικής νομοθεσίας. Πράγματι, αυτή θα μπορούσε να είναι ακατάλληλη για την επίλυση του διαπιστωθέντος προβλήματος, είτε λόγω του καθαρά τοπικού χαρακτήρα του φαινομένου, είτε λόγω των ειδικών ρυθμών που εμφανίζει επιτοπώς και που δεν συμβιβάζονται με τις συναφείς προθεσμίες της διαπραγματεύσεως και της ενάρξεως της ισχύος ενός νέου εναρμονισμένου κανόνα.
- 62 Αναφερόμενο στην περίπτωση ιδιαίτερου προβλήματος κράτους μέλους το οποίο σημειώθηκε μετά τη θέσπιση κοινοτικού μέτρου εναρμονίσεως, το άρθρο 95, παράγραφος 5, ΕΚ αποκλείει επομένως τη δυνατότητα να θεσπιστούν βάσει του ιδίου εθνικές διατάξεις παρεκκλίνουσες από τον κανόνα εναρμονίσεως προκειμένου να αντιμετωπιστεί κίνδυνος του περιβάλλοντος που παρουσιάζει γενικό χαρακτήρα εντός της Κοινότητας.
- 63 Εμφανίζει γενικό χαρακτήρα και, επομένως, δεν είναι ιδιαίτερο υπό την έννοια του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ κάθε πρόβλημα που τίθεται κατά τρόπο εν γένει ανάλογο σε όλα τα κράτη μέλη και προσφέρεται, συνεπώς, για εναρμονισμένες λύσεις σε κοινοτικό επίπεδο.
- 64 Επομένως, για την ορθή ερμηνεία του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ, η απαίτηση για εθνική ιδιαιτερότητα του προβλήματος πρέπει, ουσιαστικά, να εξεταστεί υπό το πρίσμα της ικανότητας ή της ανικανότητας της κοινοτικής εναρμονίσεως των εφαρμοστέων κανόνων προς κατάλληλη αντιμετώπιση των επιτοπώς εμφανιζομένων δυσκολιών, όπου η διαπιστωθείσα ανικανότητα δικαιολογεί τη θέσπιση εθνικών μέτρων.

- 65 Επομένως, η Ολλανδική Κυβέρνηση ορθώς ισχυρίζεται κατ' αρχήν ότι ένα πρόβλημα, για να είναι ιδιαίτερο για ένα κράτος μέλος υπό την έννοια της συναφούς διατάξεως, δεν είναι αναγκαίο να προκύπτει από κίνδυνο του περιβάλλοντος που υφίσταται μόνο στο έδαφος του κράτους αυτού. Στο πλαίσιο της επελεύσεως ενός γενικού κινδύνου, οι επιτόπιες ιδιαιτερότητες μπορούν πράγματι, στις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στις προηγούμενες σκέψεις, να αποτελούν ιδιαίτερο πρόβλημα.
- 66 Πάντως, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή περιόρισε, εν προκειμένω, την έννοια της εθνικής ιδιαιτερότητας των προβλημάτων προστασίας του περιβάλλοντος του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ στην περίπτωση που εμφανίζονται μόνο στο έδαφος του κοινοποιούντος κράτους μέλους.
- 67 Ειδικότερα, όπως η ίδια η Ολλανδική Κυβέρνηση παρατηρεί με το σημείο 34 του δικογράφου, η Επιτροπή ρητώς δέχεται με τη σκέψη 41 της αποφάσεως ότι, σύμφωνα με τις εθνικές ετήσιες εκθέσεις αξιολογήσεως, οι Κάτω Χώρες δεν αντιμετώπισαν προβλήματα ιδιαίτερα υψηλών υπερβάσεων το 2003 εν συγκρίσει με άλλα κράτη μέλη, όπως το Βέλγιο, η Αυστρία, η Ελλάδα, η Τσεχική Δημοκρατία, η Λιθουανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία.
- 68 Η ΤΝΟ παρατηρεί εξάλλου, στη σελίδα 31 της εκθέσεώς της, ότι οι οδικές μεταφορές συνιστούν προδήλως μια από τις κυριότερες πηγές σωματιδίων στις Κάτω Χώρες, αλλ' ότι δεν διαφέρουν αισθητά, από την άποψη αυτή, από άλλα κράτη μέλη, όπως το Βέλγιο, η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 69 Η ΤΝΟ παρατηρεί επίσης ότι το ποσοστό επιβατηγών αυτοκινήτων που είναι εξοπλισμένα με κινητήρα ντίζελ δεν είναι υψηλό στις Κάτω Χώρες σε σχέση με αυτό των άλλων κρατών μελών.

- 70 Τέλος, η Επιτροπή αναφέρει στο σημείο 42 της αποφάσεως ότι φαίνεται να υπάρχουν σημαντικές αμφιβολίες για το ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αντιμετωπίζει, σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη, ιδιαίτερο πρόβλημα ως προς τη συμμόρφωση με τις οριακές τιμές που καθορίζονται στην οδηγία 1999/30.
- 71 Επομένως, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η Επιτροπή απαίτησε από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών να καταδείξει ότι το πρόβλημα της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος, που επικαλείται για να αιτιολογήσει την αίτησή του για παρέκκλιση, θίγει μόνον το ολλανδικό έδαφος.
- 72 Συνεπώς, η επιχειρηματολογία της Ολλανδικής Κυβερνήσεως σχετικά με την ερμηνεία του κριτηρίου της ιδιαιτερότητας πρέπει να απορριφθεί.

Επί του γεγονότος ότι δεν ελήφθησαν υπόψη τα εμπόδια κατά τη θέσπιση εθνικών μέτρων που αποσκοπούσαν στη μείωση των εκπομπών σωματιδίων προκαλουμένων από την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 73 Η Ολλανδική Κυβέρνηση προσάπτει επίσης στην Επιτροπή ότι έκρινε πως το κοινοποιηθέν σχέδιο διατάγματος μπορούσε να εγκριθεί μόνον αν οι υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος που παρατηρήθηκαν στις Κάτω Χώρες προέρχονταν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από τις εκπομπές σωματιδίων που προκαλούν τα ντιζελοκίνητα οδικά οχήματα.

- 74 Η Επιτροπή λησμονεί, επομένως, ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, μετά την ολοκλήρωση λεπτομερούς μελέτης, κατέληξε ότι τα μέσα τα οποία διέθετε για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των εκπομπών σωματιδίων από την πλωτή ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές είχαν μειωθεί, αν δεν ήταν ανύπαρκτα.
- 75 Οι δεσμεύσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία που διέπει τις εκπομπές σωματιδίων που οφείλονται σ' αυτούς τους δύο τρόπους μεταφορών αποτελούν ακριβώς τους παράγοντες που περιορίζουν το περιθώριο δράσεως της Ολλανδικής Κυβερνήσεως σε εθνικό επίπεδο. Η παρουσία ενός μεγάλου λιμανιού όπως το Ρότερνταμ ενισχύει την οξύτητα του ιδιαίτερου αυτού προβλήματος των Κάτω Χωρών.
- 76 Η Επιτροπή θεωρεί, αντιθέτως, ότι περιορίστηκε στο να δεχθεί ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν απέδειξε ότι αντιμετωπίζει ιδιαίτερο πρόβλημα εκπομπών σωματιδίων προερχομένων από τα καλυπτόμενα από την οδηγία 98/69 οχήματα με κινητήρα. Αυτή δέχθηκε μόνον ότι, αν η εσωτερική ναυσιπλοΐα και οι θαλάσσιες μεταφορές παράγουν πολύ υψηλότερο ποσοστό σωματιδίων σε ένα κράτος μέλος απ' ό,τι σε άλλα και αν μόνον το 25 % των νέων οχημάτων κυκλοφορούν εκεί με ντίζελ, δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη ιδιαίτερου προβλήματος συγκεντρώσεως σωματιδίων, προκληθέντος από την εγκριθείσα με την οδηγία 98/69 απουσία φίλτρου για σωματίδια σε τμήμα των αυτοκινήτων αυτών.
- 77 Η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν ανέφερε στην αίτησή της για παρέκκλιση το επιχείρημα που αντλεί από τις κοινοτικού και διεθνούς δικαίου υποχρεώσεις της. Επιπλέον, ο ισχυρισμός αυτός καταλήγει στην υποστήριξη της μη δυνάμενης να στηριχθεί απόψεως ότι, οσάκις οι υποχρεώσεις διεθνούς δικαίου εμποδίζουν ένα κράτος μέλος να θεσπίσει ορισμένα μέτρα, η Επιτροπή πρέπει να δεχθεί την παρέκκλιση από τους θεσπισθέντες βάσει του άρθρου 95 ΕΚ κανόνες εναρμονίσεως, είτε πληρούνται είτε όχι οι απαιτήσεις των παραγράφων 5 και 6 της διατάξεως αυτής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 78 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί, πρώτον, ότι το ζήτημα της ικανότητας του κοινοποιηθέντος σχεδίου διατάγματος να μειώσει τη συγκέντρωση των σωματιδίων που υφίστανται στον αέρα του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες, μειώνοντας μόνον τον αριθμό των σωματιδίων που εκπέμπουν ορισμένα οδικά οχήματα με κινητήρα ντίζελ, εμπίπτει μάλλον στον έλεγχο της αναλογικότητας του κοινοποιηθέντος εθνικού μέτρου σε σχέση με άλλους προβλέψιμους τρόπους παρεμβάσεως ως προς τις δύο άλλες πηγές εκπομπών σωματιδίων, την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές, παρά σ' αυτόν της ιδιαιτερότητας του προβλήματος.
- 79 Εν πάση περιπτώσει, δεύτερον, η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν μπορεί να επικαλείται παραδεκτώς υποχρεώσεις διεθνούς και κοινοτικού δικαίου δυνάμενες να αποτελέσουν εμπόδιο στην αντιμετώπιση του προβλήματος που θέτουν οι εκπομπές σωματιδίων που προκαλούνται από την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές, εφόσον δεν αναφέρθηκε συναφώς στην αίτησή της για παρέκκλιση.
- 80 Όπως συμβαίνει με τις εγκρίσεις των κοινοποιηθεισών κρατικών ενισχύσεων, η αποδοχή παρεκκλίσεως από τα κοινοτικά μέτρα εναρμονίσεως δυνάμει του άρθρου 95, παράγραφοι 5 και 6, ΕΚ, υπέρ κράτους μέλους μπορεί να αφορά μόνον το εθνικό μέτρο όπως αυτό υποβλήθηκε στην Επιτροπή (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 25ης Μαρτίου 1999, T-37/97, Forges de Clabecq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-859, σκέψη 100).
- 81 Τέλος, τρίτον, το επιχείρημα της Ολλανδικής Κυβερνήσεως είναι αβάσιμο. Αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της, η Επιτροπή δεν εξάρτησε τη δυνατότητα εγκρίσεως του κοινοποιηθέντος μέτρου από την προϋπόθεση ότι οι υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος, που καταγράφηκαν στις Κάτω Χώρες, προέρχονται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από εκπομπές σωματιδίων που προκαλούν τα ντιζελοκίνητα αυτοκίνητα.

82 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 40 και 43 της αποφάσεως, η Επιτροπή περιορίστηκε αντιθέτως στη διαπίστωση ότι, σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών χαρακτηρίζεται από σαφώς μεγαλύτερο όγκο εκπομπών σωματιδίων που προέρχονται από την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις θαλάσσιες μεταφορές και ότι το ποσοστό ντιζελοκινήτων αυτοκινήτων ήταν αισθητά χαμηλότερο στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών απ' ό,τι ήταν κατά μέσον όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οπότε και αυτή η ύπαρξη ιδιαίτερου προβλήματος για τις Κάτω Χώρες υπό τη μορφή εκπομπών σωματιδίων προερχομένων από οχήματα με κινητήρα ντίζελ που εμπίπτουν στην οδηγία 98/69 μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση.

83 Επομένως, δεν φαίνεται η Επιτροπή, εν πάση περιπτώσει, να εξάρτησε τη δυνατότητα εγκρίσεως του κοινοποιηθέντος μέτρου από την προϋπόθεση ότι οι υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος, που παρατηρήθηκαν στις Κάτω Χώρες, προκύπτουν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από εκπομπές σωματιδίων που προκαλούν τα ντιζελοκίνητα αυτοκίνητα.

84 Επομένως, η επιχειρηματολογία της Ολλανδικής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

Επί της μη δυνατότητας του Βασιλείου των Κάτω Χωρών να ενεργήσει κατά της διασυνωριακής ρυπάνσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

85 Η Ολλανδική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ακόμη ότι το περιθώριο δράσεώς της περιορίζεται από τη μη δυνατότητά της να ενεργήσει προς καταπολέμηση του μεγάλου αριθμού σωματιδίων που διασχίζουν τα σύνορα.

- ⁸⁶ Η Επιτροπή απαντά ότι πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως αντιμετωπίζουν επίσης σημαντικά ποσοστά εκπομπών σωματιδίων διασυννοριακού χαρακτήρα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- ⁸⁷ Το γεγονός ότι δεν μπορεί να ενεργήσει προς καταπολέμηση των σωματιδίων αλλοδαπής προελεύσεως, το οποίο επικαλείται το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, δεν μπορεί, αυτό καθεαυτό, να αποδείξει ότι οι Κάτω Χώρες αντιμετωπίζουν ένα ιδιαίτερο πρόβλημα ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος .
- ⁸⁸ Όπως παρατηρεί η ΤΝΟ στην έκθεσή της, στις χώρες οι οποίες, όπως οι Κάτω Χώρες, έχουν μικρή γεωγραφική έκταση, το μεγαλύτερο ποσοστό σωματιδίων, σχεδόν εξ ορισμού, έχει εξωγενή προέλευση και οι πηγές ρυπάνσεως που βρίσκονται σε μικρή απόσταση χαρακτηρίζονται εκεί συνήθως αλλοδαπές, ενώ θα θεωρούνταν ενδογενείς σε μια γεωγραφικώς εκτεταμένη χώρα.
- ⁸⁹ Εξάλλου, η Ολλανδική Κυβέρνηση δέχεται σιωπηρώς ότι η διασυννοριακή ρύπανση δεν μπορεί, εξ ορισμού, να είναι ιδιαίτερη σε ένα κράτος μέλος, στο μέτρο που υποστηρίζει ότι το κριτήριο της αποκλειστικότητας, για το οποίο προσάπτει στην Επιτροπή ότι κακώς το δέχεται, δύσκολα συμβιβάζεται με τον διαζόντως διασυννοριακό χαρακτήρα της ρυπάνσεως.
- ⁹⁰ Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ολλανδική Κυβέρνηση υπογράμμισε ότι οι Κάτω Χώρες πράγματι αντιμετώπιζαν ιδιαίτερο πρόβλημα ποιότητας του αέρα λόγω της γεωγραφικής τους θέσεως.

- 91 Εντούτοις, ουδόλως αποδείχθηκε ότι οι διασυνοριακές εκπομπές σωματιδίων επηρεάζουν την ποιότητα του αέρα στις Κάτω Χώρες σε τέτοιο βαθμό ώστε το πρόβλημα του περιορισμού των εκπομπών σωματιδίων να εμφανίζεται εκεί διαφορετικά απ' ό,τι τίθεται στην υπόλοιπη Κοινότητα και να δικαιολογεί ειδικά εθνικά μέτρα.
- 92 Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η ιδιαιτερότητα του προβλήματος του σεβασμού του περιβάλλοντος, που επικαλείται προς στήριξη της αιτήσεώς του για παρέκκλιση από την οδηγία 98/69, πρέπει να εκτιμηθεί έναντι των κανόνων που θεσπίστηκαν με την οδηγία 1999/30. Όμως, το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 1999/30 καθορίζει μόνον οριακές τιμές συγκεντρώσεως των σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος, προς τις οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται, χωρίς να λαμβάνει υπόψη την προέλευση των υφισταμένων σωματιδίων.
- 93 Το Πρωτοδικείο δεν μπορεί επομένως να θεωρήσει ότι αποδείχθηκε ότι η συμβολή των σωματιδίων που εκπέμφθηκαν εκτός του ολλανδικού εδάφους στη συγκέντρωση των σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος του εν λόγω εδάφους συνιστά αυτή καθεαυτή, για τις Κάτω Χώρες, ιδιαίτερο πρόβλημα της ποιότητας του αέρα της εν λόγω χώρας υπό την έννοια του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ.
- 94 Επομένως, το επιχείρημα της Ολλανδικής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Επί της μη αναγνώρισεως του ιδιαίτερα σοβαρού χαρακτήρα των υπερβάσεων των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων που παρατηρήθηκαν στον αέρα του περιβάλλοντος των Κάτω Χωρών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 95 Η Ολλανδική Κυβέρνηση επικρίνει την Επιτροπή διότι αρνήθηκε τον ιδιαίτερα σοβαρό χαρακτήρα των υπερβάσεων που παρατηρήθηκαν το 2004 σε όλες τις

περιοχές και τους οικισμούς των Κάτω Χωρών σε σχέση με τις ημερήσιες οριακές τιμές συγκεντρώσεως σωματιδίων που καθορίζονται από την οδηγία 1999/30 με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2005 και σε σχέση με τις εν λόγω οριακές τιμές αυξημένες κατά το περιθώριο ανοχής.

- 96 Σύμφωνα με την έκθεση της ΤΝΟ, από τα προκαταρκτικά στοιχεία που κοινοποίησε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών φαίνεται η υπέρβαση τουλάχιστον μιας εκ των οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων αυξημένων κατά το περιθώριο ανοχής.
- 97 Βεβαίως, στη σελίδα 11 της έκθεσης του ΜΝΡ του 2006 σημειώνεται ότι τα επίπεδα σωματιδίων στις Κάτω Χώρες είναι κατώτερα απ' ό,τι στις προηγούμενες περιπτώσεις. Πάντως, ο ισχυρισμός αυτός δεν μπορεί να αποδοθεί στην Ολλανδική Κυβέρνηση, παρ' όλων ότι ο ΜΝΡ είναι φορέας που υπάγεται στην Ολλανδική Κυβέρνηση.
- 98 Εν πάση περιπτώσει, οι διαπιστώσεις του ΜΝΡ ουδόλως θέτουν υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη της ιδιαιτερότητας των υπερβάσεων των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων σε σχέση με τα ανώτατα όρια που καθορίζει η οδηγία 1999/30, όπως προκύπτει από την σελίδα 3 της εκθέσεως του φορέα αυτού.
- 99 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ολλανδική Κυβέρνηση προσήψε επίσης στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τους ιδιαίτερους παράγοντες των Κάτω Χωρών, τους οποίους αποτελούν η δημογραφική πυκνότητα, η κυκλοφοριακή ένταση και ο εντοπισμός των οικιστικών περιοχών κατά μήκος των οδικών διασυνδέσεων.
- 100 Η Επιτροπή απαντά ότι, όπως συνάγεται από την έκθεση της ΤΝΟ, οι Κάτω Χώρες δεν αντιμετώπιζαν το 2003 ιδιαίτερα σημαντικές υπερβάσεις των οριακών τιμών σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, εκ των οποίων μερικά επεδείκνυαν, αντίθετα προς τις Κάτω Χώρες, υπερβάσεις σε όλες τις περιοχές.

- 101 Η Επιτροπή προσθέτει ότι όλες οι εθνικές εκθέσεις αξιολογήσεως για το 2004 ενίσχυαν την άποψη ότι δεν υπήρχε ιδιαίτερο πρόβλημα ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στις Κάτω Χώρες. Η έκθεση αξιολογήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σημείωσε περισσότερες υπερβάσεις απ' ό,τι το 2003, διότι η σχετική με το τελευταίο αυτό έτος έκθεση είχε βασιστεί αποκλειστικά σε μετρήσεις, ενώ η έκθεση για το 2004 βασίστηκε εν μέρει σε πιλοτικούς υπολογισμούς. Εξάλλου, τα καθορισμένα με τις οδηγίες όρια είχαν μειωθεί, οπότε μια αύξηση του αριθμού υπερβάσεων στις Κάτω Χώρες το 2004, ασφαλώς, δεν συνεπαγόταν, αυτή καθαυτή, ότι η εν λόγω χώρα αντιμετώπιζε ιδιαίτερο πρόβλημα ποιότητας του αέρα.
- 102 Κατά την έκθεση του MNP του Μαρτίου του 2006, αντιτάξιμη στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών διότι προσκομίστηκε επισήμως προς στήριξη της αιτήσεως για παρέκκλιση, οι προηγούμενες εκτιμήσεις εκπομπών σωματιδίων που υφίστανται στις Κάτω Χώρες υπερέβαλαν κατά 10 έως 15 %. Δεν κατέστη βέβαιον ότι, σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αντιμετωπίζει ιδιαίτερο πρόβλημα το οποίο το εμποδίζει να τηρεί την οδηγία 1999/30.
- 103 Η εξακολούθηση των δυνατών αποτελεσμάτων των σωματιδίων στην υγεία δεν αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα των Κάτω Χωρών. Εξάλλου, ο MNP παρατήρησε ότι οι επιπτώσεις στην υγεία της εκθέσεως στα σωματίδια μακροπροθέσμως είναι κατώτερες περίπου κατά 10 έως 15 % των προηγούμενων εκτιμήσεων.
- 104 Συνεπώς, όχι μόνον το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, ούτε μόνον το Βασίλειο των Κάτω Χωρών και το Βασίλειο του Βελγίου, αλλά και πολλά άλλα κράτη μέλη δυσκολεύονταν στην τήρηση των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων που καθορίζει η οδηγία 1999/30, το πρόβλημα της ποιότητας του αέρα που τίθεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε σχέση με αυτό που έχουν τα εν λόγω άλλα κράτη μέλη και, ενίοτε, πιθανόν να είναι ακόμη λιγότερο σημαντικό απ' ό,τι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει, μεταξύ άλλων, το Βασίλειο του Βελγίου.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- ¹⁰⁵ Δεν αμφισβητείται ότι το πρόβλημα των εκπομπών σωματιδίων που οφείλονται στα οχήματα με κινητήρα ντίζελ τίθεται κατά τρόπο οξύ και δικαιολογεί, σε κοινοτικό επίπεδο, τη λήψη καταλλήλων κανονιστικών μέτρων. Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι το κοινοποιηθέν από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών εθνικό μέτρο τείνει να επισπεύσει, επί του εδάφους του, την εισαγωγή στους εναρμονισμένους κανόνες οριακής τιμής εκπομπών σωματιδίων περιλαμβανομένης σε πρόταση κανονισμού που βρίσκεται στο στάδιο των διαπραγματεύσεων (βλ. σκέψη 52 πιο πάνω).
- ¹⁰⁶ Αυτός ο τρόπος ενέργειας δεν είναι, κατ' αρχήν, ασυμβίβαστος με το άρθρο 95, παράγραφος 5, ΕΚ, αρκεί να αποδεικνύεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ότι η αναγκαία προθεσμία για την ενδεχόμενη έναρξη ισχύος της νέας εναρμονισμένης διατάξεως θα γίνει αισθητή σε ολόκληρο το έδαφός του ή μέρος αυτού λόγω ιδιαίτερων προβλημάτων, που το διαφοροποιούν από τα άλλα κράτη μέλη και καθιστούν αναγκαίο ένα προληπτικό μέτρο.
- ¹⁰⁷ Συναφώς, δεν προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας ότι οι διαπιστωθείσες στις Κάτω Χώρες υπερβάσεις των οριακών τιμών συγκεντρώσεως σωματιδίων που καθορίζει η οδηγία 1999/30 εμφανίζουν, σε σχέση με αυτές που σημειώθηκαν σε άλλα κράτη μέλη, οξύτητα δυναμένη να αποτελέσει ιδιαίτερο πρόβλημα ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στο κοινοποιούν κράτος μέλος.
- ¹⁰⁸ Στη μελέτη του ΜΝΡ με τίτλο «Beoorderling van het prinsjedagpakket — Aanpak Luchtkwaliteit 2005» (Αξιολόγηση της δέσμης μέτρων της ημέρας του προϋπολογισμού — Ενέργειες υπέρ της ποιότητας του αέρα 2005), η οποία αναμφισβήτητα μπορεί να αντισταχθεί στην Ολλανδική Κυβέρνηση εφόσον προέρχεται από οργανισμό υπαγόμενο στην εξουσία ενός εκ των υπουργείων της (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1982, 249/81, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Συλλογή 1982, σ. 4005, σκέψη 15) και η οποία μάλιστα επισυνάφθηκε ως παράρτημα στο

δικόγραφο, διευκρινίζεται ότι, όπως η Επιτροπή παρατήρησε με μια έκθεση προόδου, οι οριακές τιμές συγκεντρώσεως σωματιδίων είχαν ξεπεραστεί από το 2001 σε μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών πόλεων.

- 109 Επιπλέον, από τον κατάλογο που καταρτίστηκε βάσει των εθνικών εκθέσεων αξιολογήσεως της ποιότητας του αέρα που συντάχθηκαν για το 2004 προκύπτει ότι οι Κάτω Χώρες συμπεριλαμβάνονται σε μια ομάδα πέντε κρατών μελών των οποίων όλες οι ζώνες κατέγραψαν το 2004 μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώσεως σωματιδίων από τις ημερήσιες οριακές τιμές, αυξημένες κατά το περιθώριο ανοχής, που καθορίζει η οδηγία 1999/30, ενώ, εξάλλου, σε πέντε άλλα κράτη μέλη, οι εν λόγω τιμές ξεπεράστηκαν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50 % των περιοχών τους.
- 110 Η έκθεση αξιολογήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για το 2004 σημειώνει ότι από μια ανάλυση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος που πραγματοποιήθηκαν στο έδαφός του προκύπτει βελτίωση της ποιότητας του αέρα σε σχέση με το 2003 και αυτό ισχύει πρωτίστως, ιδίως, για τα σωματίδια, παρ' όλον ότι η έκθεση αποδίδει τη βελτίωση αυτή κυρίως στη μεταβολή των μετεωρολογικών συνθηκών που παρατηρήθηκε το 2004 σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
- 111 Επιπλέον, ο ΜΝΡ παρατηρεί στη μελέτη του «Εκτίμηση της δέσμης μέτρων της ημέρας του προϋπολογισμού — Ενέργειες υπέρ της ποιότητας του αέρα 2005» ότι και άλλες ευρωπαϊκές χώρες εκτός των Κάτω Χωρών δυσκολεύονται να τηρήσουν τις ευρωπαϊκές οριακές τιμές συγκεντρώσεως σωματιδίων.
- 112 Όπως παρατηρούν, αφενός, ο ΜΝΡ στην έκθεσή του του Μαρτίου 2006, που προσκομίστηκε από την Ολλανδική Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως του κοινοποιηθέντος σχεδίου διατάγματος, και, αφετέρου, η Επιτροπή, μη διαψευσθείσα ως προς το σημείο αυτό, στην αιτιολογική σκέψη 41 της αποφάσεως, τα επίπεδα συγκεντρώσεως σωματιδίων στις Κάτω Χώρες είναι κατώτερα κατά 10 έως 15 % απ' ό,τι στις προηγούμενες περιπτώσεις.

- 113 Κατά τον MNP, ο αριθμός των περιοχών όπου αναμένονται για το 2010 υπερβάσεις των οριακών τιμών μέσω ημερησίων συγκεντρώσεων μειώθηκε κατά το ήμισυ και πλέον σε σύγκριση προς τις προηγούμενες αξιολογήσεις, οι δε εκτιμήσεις όσον αφορά τη μακράς διάρκειας έκθεση στα σωματίδια και τα αποτελέσματά της στην υγεία διορθώθηκαν προς τα κάτω κατά 10 έως 15 %.
- 114 Όπως παρατηρεί η Επιτροπή στη σκέψη 41 της αποφάσεως, ο MNP δέχεται επίσης ότι ο αριθμός των περιοχών όπου η κοινοτική οριακή τιμή του ημερησίου μέσου όρου των συγκεντρώσεων σωματιδίων θα ξεπεραστεί θα έχει μειωθεί κατά το ήμισυ το 2010 σε σχέση με το 2005 και το 2015 σε σχέση με το 2010.
- 115 Τέλος, εκτός του ότι δεν αποτελούν κριτήρια της οδηγίας 1999/30, δεν αποδείχθηκε ότι η δημογραφική πυκνότητα, η ένταση της οδικής κυκλοφορίας σε πολλές περιοχές των Κάτω Χωρών και ο εντοπισμός οικιστικών περιοχών κατά μήκος των οδικών διασυνδέσεων συμβάλλουν στη δημιουργία για το εν λόγω κράτος μέλος, υπό την έννοια του άρθρου 95, παράγραφος 5, ΕΚ, ενός προβλήματος προστασίας του περιβάλλοντος, το οποίο το κάνει να ξεχωρίζει αισθητά σε σχέση με άλλες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.
- 116 Συναφώς, η ΤΝΟ αναφέρει τον υψηλό βαθμό των εκπομπών σωματιδίων που διαπιστώθηκε στο τμήμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως που αποτελείται από τις Βελγίους, το κεντρικό τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου και τη Δυτική Γερμανία με την υψηλή δημογραφική πυκνότητά της και τις ρυπαίνουσες δραστηριότητές της, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ιδίως η οδική κυκλοφορία.
- 117 Επομένως, η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν απέδειξε την ύπαρξη ιδιαίτερων προβλημάτων στο έδαφός της που να καθιστούν αναγκαία την πρόωρη εφαρμογή των νέων εναρμονισμένων κανόνων που βρίσκονται στο στάδιο διαπραγματεύσεως.

- 118 Επομένως, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή έκρινε εσφαλμένως ως μη ιδιαίτερο το πρόβλημα της τηρήσεως εκ μέρους του κοινοποιούντος κράτους μέλους των κοινοτικών οριακών τιμών συγκεντρώσεως των σωματιδίων στον αέρα του περιβάλλοντος, που καθορίζει η οδηγία 1999/30.
- 119 Επειδή οι προϋποθέσεις του άρθρου 95, παράγραφοι 5 και 6, ΕΚ είναι σωρευτικές, αρκεί μία μόνον εξ αυτών να μη συντρέχει για να πρέπει να απορριφθεί η αίτηση για παρέκκλιση (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Ιανουαρίου 2003, C-512/99, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-845, σκέψη 81· προπαρατεθείσα απόφαση Land Oberösterreich και Αυστρία κατά Επιτροπής, σκέψη 69).
- 120 Επειδή η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν κατόρθωσε να αποδείξει τη συνδρομή μιας από τις προϋποθέσεις αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να αποφασίσει την απόρριψη των κοινοποιηθέντων εθνικών μέτρων.
- 121 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, χωρίς να είναι αναγκαία η απόφαση επί των λοιπών αιτιάσεων που διατύπωσε η προσφεύγουσα κατά της αποφάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 122 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα.

¹²³ Εν προκειμένω, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, δεδομένου ότι ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικά του δικαστικά έξοδα καθώς και σε αυτά στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, σύμφωνα με τα αιτήματα αυτής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στα δικαστικά έξοδα.**

Legal Wiszniewska-Białecka Moavero Milanesi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Ιουνίου 2007.

Ο Γραμματέας

E. Coulon

Ο Πρόεδρος

H. Legal